

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

1/2006-os számú törvénye

az Állambiztonság által munkatársként nyilvántartott személyekről

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinata emlékeztetőben tartva, hogy a volt kommunista diktatúra megfosztotta az embereket alapvető szabadságjogaiktól, erkölcsi és gazdasági romlásba vitte Közép-Európa népeit; nem elégedve meg a politikai hatalommal, hanem a lelkek feletti hatalomra törekedve ellenségének tekintette az evangéliumot és az azt hirdető egyházat, azokat pedig, akik mégis Istennek engedtek inkább, semmint embereknek, jogtalanul üldözte; hatalma megtartásának és kiterjesztésének érdekében, az állam biztonságának hamis jelszava mögé rejtőzve elnyomó apparátust hozott létre, amely megfélemlítéssel vagy haszon kecsegtetésével embereket nyert meg arra, hogy egyházuk törvényes szabadsága ellen cselekedjenek;

méltányolva mindazoknak az evangéliumból táplálkozó bátorságát, akik a megfélemlítések és üldöztetések ellenére is hűségesen szolgálták az Urat és rájuk bízott nyáját;

megbocsátva mindazoknak, akik félelemből, bűneik rejtegetése okán vagy haszonszerzés céljából vállalták az Állambiztonsággal való együttműködést, de elvárva tőlük a nyílt és őszinte beszéd, a bűnbánat bátorságát;

senki felett személyesen nem ítélkezve, meghagyva az ártatlanság vélelmét, de a megosztó múlt tiszta lezárása érdekében

a következő törvényt alkotta meg:

Alapvető rendelkezések

1. §

Az a személy, akit az Állambiztonság (Štátna bezpečnosť) vagy a diktatúra más biztonsági szerve (a továbbiakban: Állambiztonság) munkatársként tartott nyilván és akiről illetékes polgári bíróság jogerősen nem mondta ki, hogy bizonyíthatóan nem volt munkatársa az Állambiztonságnak (a továbbiakban: érintett személy), nem tölthet be olyan tisztséget, amely e törvény hatálya alá tartozik.

2. §

(1) Munkatársként nyilvántartottnak minősül a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa 553/2002-es számú törvénye értelmében mindenki:

- akiről az Állambiztonság 1948. február 25. és 1989. december 31. között bármikor aktát vezetett az ügynök (agent), rezidens (rezident), informátor (informátor), titkos munkatárs (tajný spolupracovník), kölcsönzött lakás birtokosa (dr•itel' prepo•ičaného bytu) vagy konspirációs lakás birtokosa (dr•itel' konšpiračného bytu) kategóriák valamelyikében;
- aki 1948. február 25. és 1989. december 31. között bármikor az Állambiztonság állományának tagja (príslušník Štátnej bezpečnosti) volt.

(2) Illetékes polgári bíróság a Szlovák Köztársaság vagy a Cseh Köztársaság bírósága.

(3) E törvény hatálya alá tartozó tisztségek:

- minden olyan tisztség, amely hivatalból egyházmegyei közgyűlési tagsággal jár, kivéve a lelkeszi szolgálati megbízást;
- minden olyan tisztség, amely zsinati tagsággal jár, beleértve a zsinati póttagságot is;
- minden olyan önálló jogi személyben betöltött tisztség, amelyet az Egyetemes Egyház alapított vagy működtet és amelynek tevékenysége egyetemes egyházi jelleggel bír;
- a Zsinat mellett működő bármely bizottságban vagy egyéb egyetemes egyházi jellegű feladatokkal megbízott szervben betöltött tagság;
- minden olyan tisztség, amelynek hatáskörébe az egyházmegye, az Egyetemes Egyház vagy az általuk alapított, illetve működtetett önálló jogi személyek gazdálkodásának felügyelete tartozik;
- minden olyan tisztség, amely társadalmi, ökumenikus vagy határokon átívelő szervezetekben, illetve intézményekben az Egyetemes Egyház képviselétével jár és amelynek betöltésében az Egyetemes Egyház valamely szerve hatáskörrel bír;
- a Selye János Egyetem Református Teológiai Karán a tudományos tanácsban, szenátusban és a fegyelmi bizottságban betöltött tagság, valamint a dékáni és a dékánhelyettesi tisztség;
- az Egyetemes Egyház hivatalos sajtóorgánumainak, illetve az Egyetemes Egyház által alapított más sajtóorgánumok főszerkesztői és szerkesztői tisztsége.

Az Egyetemes Egyház Vizsgálótestülete

3. §

(1) E törvény rendelkezéseit az Egyetemes Egyház Vizsgálótestülete (a továbbiakban: Testület) hajtja végre, kivéve ha e törvény másképp rendelkezik.

(2) A Testület hat – 3 lelkeszi és 3 világi – tagból áll, mégpedig olyanokból, akik már 1989. december 31. előtt is teljes jogú tagjai voltak az egyháznak. A lelkeszi tagokat a lelkeszi képesítésű, a világi tagokat pedig a presbiteri tisztségre választható világi egyháztagok közül kell választani.

(3) A Testület tagjait a Zsinati Tanács választja meg. A Testületnek nem lehet tagja a Zsinati Elnökség tagja, sem érintett személy.

(4) A Testület tagjának érintettsége esetén a Zsinati Tanács hajtja végre e törvény vonatkozó rendelkezéseit.

(5) A Testület tagjainak megbízatása addig tart, amíg e törvény hatályban van. A Testület tagjának megbízatása megszűnik:

- a) lemondással, mégpedig a lemondás Zsinati Tanács általi elfogadásának napján;
- b) az egyetemes egyházi tisztségek betöltésére vonatkozó felső korhatár elérésével;
- c) elhalálozással;
- d) zsinati elnökségi tagsággal járó tisztségbe való megválasztással, mégpedig a választás jogerőre emelkedésének napján;
- e) érintettségének a Zsinati Tanács általi tudomásulvételével;
- f) egyházi bíróság jogerős ítéletével, mégpedig az ítélet kihirdetésének napján vagy az ítéletben megnevezett napon.

(6) Ha a Testület valamely tagjának megszűnik a megbízatása, a Zsinati Tanács a következő ülésén új tagot választ.

(7) A Testület tagjai esküt tesznek az Egyetemes Egyház püspöke és főgondnoka előtt. Az eskütétel nyilvános. Az eskü szövege e törvény mellékletét képezi.

(8) A Testület tagjai fegyelmi tekintetben ugyanazon egyházi bíróság joghatósága alatt állnak, mint a Zsinati Elnökség tagjai.

4. §

(1) A Testület saját kebeléből választja meg lelkészi és világi elnökét, valamint helyetteseiket.

(2) A Testület e törvény előírásaival összhangban maga határozza meg tanácskozási és ügyrendjét.

(3) A Testület határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van. A Testület jelenlevő tagjai szavazatának többségével hoz határozatot.

(4) A Testület hatáskörében a Szlovákiai Református Keresztény Egyház nevében jár el.

Az érintettség megvizsgálása

5. §

(1) A Testület az érintettséget vagy nem érintettséget a Nemzeti Emlékezet Intézetétől (a továbbiakban: Intézet) kapott tájékoztatás, illetve az illetékes polgári bíróság jogerős ítéletének bemutatása alapján veszi tudomásul.

(2) A Testület a megalakulását követően három hónapon belül tájékoztatást kér az Intézettől minden e törvény hatálya alá tartozó tisztség betöltőjének érintettségéről.

(3) Új személynek e törvény hatálya alá tartozó tisztségbe történő megválasztása vagy kinevezése esetén a Testület egy hónapon belül tájékoztatást kér az Intézettől a megválasztott, illetve kinevezett személy érintettségéről. Kinevezés esetén a kinevező szerv előzetesen is kérheti a Testület intézkedését a kinevezendő személy érintettségének megvizsgálásával kapcsolatban.

(4) A Testület választások esetén olyan, e törvény hatálya alá tartozó tisztségek esetében, amelyekre az egyház-községek presbitériumai választják a tisztségviselőt, az egyéb előírt feltételeknek megfelelő jelöltek érintettségéről azok névsorának az illetékes választási bizottságtól való kézhezvételét követően egy hónapon belül tájékoztatást kér az Intézettől, ha korábban nem kapott érvényes tájékoztatást. Mindaddig, amíg a Testület nem kap tájékoztatást az Intézettől minden jelölt érintettségéről vagy nem érintettségéről, de legkésőbb a jelöltek névsorának a kéz-

hezvételétől számított 2 hónapig, a jelöltek nem bocsáthatók választásra.

(5) Bármely lelkészi jellegű személy vagy presbiteri tisztségre választható egyháztag kérheti a Testületet, hogy kérje érintettségének megvizsgálását az Intézettől.

6. §

(1) A Testület a személyre vonatkozó tájékoztatás kérése esetén az Intézetnek megküldi a személy vezeték- és keresztnévét (lehetőség szerint a korábban használtakkal együtt) anyanyelvi, valamint a szlovák, illetve cseh nyelv szabályai szerint átírt formájában, továbbá a születési dátumát és korábbi lakhelyeit dátummal együtt. Szükség esetén a Testület a pontos tájékoztatás érdekében további azonosító adatokat is közölhet az Intézettel.

(2) A vizsgált személy, továbbá bármely egyházi szerv, hivatal vagy tisztségviselő köteles kérésre a Testület rendelkezésére bocsátani minden olyan vonatkozó információt, amely rendelkezésére áll, továbbá hatáskörében együttműködni a Testülettel.

(3) A Testület a tájékoztatás kérésével egyidejűleg értesíti a vizsgált személyt, és tudomására hozza, hogy milyen adatokat közölt személyéről az Intézettel.

7. §

Eljárás érintettség esetén

(1) Ha az Intézet tájékoztatása szerint a vizsgált személy érintett:

- a) a Testület törli az e törvény hatálya alá tartozó tisztségre jelöltek közül;
- b) a Testület megállapítja az e törvény hatálya alá tartozó tisztségének megszűnését.

(2) Az Egyetemes Egyház kebelébe nem tartozó jogi személyben viselt, e törvény hatálya alá tartozó tisztség esetén, ha az Intézet tájékoztatása szerint a vizsgált személy érintett és e törvény rendelkezéseit nem lehet közvetlenül végrehajtani, a Testület felhívása alapján:

- a) az érintett személy köteles haladéktalanul lemondani tisztségéről;
- b) az illetékes egyházi szervek kötelesek haladéktalanul eljárni a lemondás elfogadásának, szükség és lehetőség esetén a tisztségből való visszahívásnak az ügyben.

(3) A Testület az intézkedését az Intézettől kapott tájékoztatással együtt közli:

- a) a vizsgált személlyel;
- b) jelölt esetén az illetékes választási bizottsággal;
- c) e törvény hatálya alá tartozó tisztség betöltője esetén a tisztségről való lemondást elfogadni jogosult szervvel; ennek híján a tisztség betöltésére, illetve a tisztség betöltésének elrendelésére jogosult szervvel; az Egyetemes Egyház kebelébe nem tartozó jogi személy esetén a hatáskörrel rendelkező egyházi szervvel;
- d) a Zsinattal.

8. §

Illetékes polgári bíróság ítéletének következménye

Ha illetékes polgári bíróság jogerős ítéletben kimondja, hogy a vizsgált személy bizonyíthatóan nem működött együtt az Állambiztonsággal, a Testület tudomásul veszi

a vizsgált személy nem érintettségét, és erről értesíti. Nem vehető tudomásul a nem érintettség az illetékes polgári bíróság ítélete alapján, ha az ítélet azt állapítja meg, hogy a vizsgált személy együttműködése az Állambiztonsággal nem bizonyítható.

**9. §
Fegyelmi vétségek**

Fegyelmi vétségnek minősül:

a) a Testület félretájékoztatása;

b) a Testülettel való együttműködés elhanyagolása vagy megtagadása;
c) e törvény rendelkezéseinek vagy a Testület határozatának végre nem hajtása.

**10. §
A törvény hatálya**

(1) E törvény 2006. április 15-én lép hatályba.

(2) E törvény 2016. április 14-ig hatályos.

**Jóváhagyva a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház VII. Zsinatának 9. ülésén,
2006. március 4-én, Rimaszombatban.**

Kocsis Géza s. k.
a Zsinat helyettes világi elnöke

Erdélyi Géza s. k.
püspök

Az 1/2006-os számú törvény melléklete:

A Testület tagjainak esküje

Én,, esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök és igaz Isten, hogy a hivatal, melyre az Állambiztonság által munkatársként nyilvántartott személyekről szóló törvény értelmében felhatalmaztattam, bármilyen, a törvénynek ellentmondó érdek figyelmen kívül hagyásával, részrehajlás nélkül, a törvény rendelkezéseivel összhangban látom el. Isten engem úgy segítjen!